

[Til hjemmesiden](#)[Kronologisk liste](#)[Tekstsøgning i alle dokumenter](#)

MILJØKLAGENÆVNET

Rentemestervej 8
2400 København NV
Telefon: 72 54 11 00
Telefax: 72 54 11 01
mkn@mkn.dk
www.mkn.dk

Den 27. maj 2010
J.nr. MKN-130-00147

Afgørelse

efter § 12 i lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug (lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009).

Miljøklagenævnet ophæver Nordfyns Kommunes afgørelse af 28. april 2008 om miljøgodkendelse til udvidelse af husdyrproduktion på I/S Stengårdsminde, Sandvadgyden 46, 5485 Skamby.

Miljøklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed. Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. husdyrbruglovens § 90.

[Redegørelse for sagen](#)

[Klagen til nævnet](#)

[Nye oplysninger under nævnsbehandlingen](#)

[Miljøklagenævnets bemærkninger om retsgrundlaget](#)

[Miljøklagenævnets bemærkninger til sagen](#)

[Miljøklagenævnets afgørelse](#)

Afgørelsen er truffet af konstitueret ankechef, cand. jur. Susanne Mieth Andersen uden medvirken af beskikkede medlemmer, jf. miljøbeskyttelseslovens § 106, stk. 3, jf. husdyrbruglovens § 77.

Sagens indbringelse for nævnet

Nordfyns Kommune traf den 28. april 2008 afgørelse om miljøgodkendelse efter husdyrbruglovens § 12 til udvidelse af kvægproduktionen på ejendommen ”I/S Stengårdsminde”, Sandvadgyden 46, 5485 Skamby. Godkendelsen blev offentliggjort den 29. april 2008.

Sagen er indbragt for Miljøklagenævnet af Danmarks Naturfredningsforening (DN Nordfyn). Klageskrivelsen er modtaget hos Nordfyns Kommune den 23. maj 2008. Kommunen har den 29. maj 2008 sendt klagen til Miljøklagenævnet.

Klagen er indkommet rettidigt. Danmarks Naturfredningsforening (DN Nordfyn) er klageberettiget i henhold til husdyrbruglovens § 86.

Redegørelse for sagen

Ansøgningen

Det hidtidige dyrehold på "I/S Stengårdsminde" er på 170 malkekøer (tung race) med 44 småkalve og 110 kvier/stude, svarende til 249,7 dyreenheder (DE)

"I/S Stengårdsminde" ved Karl Erik Iversen søgte den 17. marts 2008 Nordfyns Kommune om miljøgodkendelse til udvidelse af kvægproduktionen til 210 malkekøer (tung race) med 46 småkalve og 170 kvier/stude, svarende til 321,8 DE. Udvidelsen sker i eksisterende bygninger.

"I/S Stengårdsminde" råder over ca. 82,9 ha ejet areal og ca. 69,8 ha forpagtet areal til udbringning af husdyrgødning fra ejendommen. Desuden er der to aftaler om overførsel af husdyrgødning.

Samtidig med udvidelsen af produktionen på Sandvadgyden 46 vil der ske nedlæggelse af en svineproduktion på 1.500 slagtesvin, svarende til 42,8 DE, på Pedersmindevej 21, 5485 Skamby.

Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til naboer

Afstanden fra husdyrbrugets driftsbygninger er ifølge den miljøtekniske redegørelse ca. 30 meter til nærmeste naboejendom i samlet bebyggelse og ca. 1 km til byzone. "I/S Stengårdsminde" ønsker at foretage udvidelse af kvægproduktionen i den driftsbygning, som ligger tættest på den nærmeste naboejendom i samlet bebyggelse, men i et staldafsnit, som ligger mere end 50 meter fra denne ejendom.

Lugt

Det fremgår af ansøgningens lugtgeneberegning med hensyn til samlet bebyggelse, at den korrigerede geneafstand er 161,71 meter, at geneafstanden ved nudrift er 116,46 meter, og at den vægtede gennemsnitsafstand er 85,49 meter. Det sidstnævnte tal er nærmere bestemt den vægtede gennemsnitsafstand mellem samlet bebyggelse og centrum i de staldanlæg, som indgår i kvægproduktionen. I denne sag er lugtgeneberegningen efter den nye lugtvejledning^[1] anvendt, da denne giver den længste geneafstand i forhold til samlet bebyggelse.

Det fremgår af den miljøtekniske redegørelse, at geneafstandene for lugt fra det samlede staldanlæg på Sandvadgyden 46 forøges fra ca. 140 meter til ca. 161 meter for samlet bebyggelse. Geneafstanden for lugt på 108 meter fra svineproduktionen på Pedersmindevej 21 forsvinder naturligvis, da produktionen nedlægges. Sammenlignet med nudrift vil der være yderligere to boliger i samlet bebyggelse, som vil ligge inden for den beregnede geneafstand for lugt fra kvægproduktionen på Sandvadgyden 46.

Miljøgodkendelsen

I miljøgodkendelsen er der stillet en række vilkår for husdyrbrugets drift. Det fremgår af miljøgodkendelsens vilkår 3, at svineproduktionen på Pedersmindevej 21 skal nedlægges, og at det for ansøgers regning skal tinglyses, at erhvervsmæssigt dyrehold på Pedersmindevej 21 fremover ikke er tilladt.

Desuden fremgår det af miljøgodkendelsens vilkår 4, at dyreholdet ikke må udvides i staldafsnit nærmere end 50 meter fra naboejendomme. I den miljøtekniske redegørelse anføres det, at dyreholdet ikke vil blive øget i en afstand nærmere end 50 meter fra naboejendommene, idet der opsættes en fast væg uden dør/port i den eksisterende stald.

Klagen til nævnet

Af klagen fra Danmarks Naturfredningsforening (DN Nordfyn) fremgår følgende:

” 1. Der er dyrehold (kælvningsboks) i en afstand mindre end 50 meter fra en nabobeboelse i modstrid med lovens bestemmelser (jfr. lov nr. 1572 § 6, stk. 1).

2. Geneafstanden for lugt angives i godkendelsen til 161 meter. Det vil sige, at afstanden til flere omboende beboelser er under 50 % af geneafstanden, hvilket er i strid med samme lov (jfr. Vejledningen om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, bilag 5)

Vi forventer at loven overholdes, og at den foreliggende godkendelse derfor trækkes tilbage.”

Nye oplysninger under nævnsbehandlingen

Kommunens bemærkninger

I en e-mail af 29. maj 2008 fremsendte Nordfyns Kommune følgende bemærkninger til klagen fra Danmarks Naturfredningsforening (DN Nordfyn):

”ad 1. Det fremgår af afgørelsens vilkår 4 samt af den miljøtekniske redegørelse under afsnittet ”placering og lokalisering”, at dyreholdet ikke vil blive udvidet indenfor en afstand af 50 meter fra nærmeste naboer.”

ad 2. Udvalget for Teknik og Miljø har behandlet ansøgningen den 28. august 2007. Det blev på mødet besluttet, at der kunne gives tilladelse efter husdyrgodkendelseslovens § 20, såfremt der bliver tinglyst en nedlæggelse af nærliggende svineproduktion med ansøger som ejer (Vilkår 3). Dette er et løsningsforslag fremsat af ansøger selv. Det er dermed vurderet, at beboerne i Stensby samlet set vil opleve en forbedring af lugtgenerne fra omliggende husdyrproduktioner. Det er vurderet, at to nye naboer vil være indenfor geneafstanden af kvægproduktionen på Sandvadgyden 46, mens 8 naboer uden landbrugspligt ikke længere vil være indenfor geneafstanden af svineproduktionen på Pedersmindevej 21. Ingen naboer har gjort indsigelser eller indsendt bemærkninger til kommunen i forbindelse med forannonceringen og høringen af udkastet til miljøgodkendelsen.

Ud fra en samlet vurdering samt på baggrund af de rammer, der er fastlagt i lovgivningen, fastholder Nordfyns Kommune miljøgodkendelsen af kvægproduktionen på Sandvadgyden 46, 5485 Skamby.”

Klagers bemærkninger

I en e-mail af 9. juni 2008 fremsendte Danmarks Naturfredningsforening (DN Nordfyn) følgende bemærkninger til Nordfyns Kommunes e-mail af 29. maj 2008:

”Ad 1.

Da der ansøges om væsentlig udvidelse og ændring af husdyrbrug, gælder at den nye lov (lov nr. 1572 af 20/12/2006), jfr. BEK nr. 648 § 2. Det vil sige, at afstandskravet til nærmeste nabo skal overholdes.

Ad 2.

Selv om der tinglyses nedlæggelse af svineproduktion andetsteds, skal geneafstanden stadig overholdes. Det vil sige, at der ikke kan gives tilladelse jfr. Lov nr. 1572 § 31 og § 19.”

Miljøklagenævnets bemærkninger om retsgrundlaget

Den ansøgte produktion er omfattet af husdyrbruglovens § 12, stk. 1, og udvidelsen medfører, at det samlede husdyrbrug inkl. bedriftens arealer skal godkendes, jf. § 12, stk. 2, og § 103, stk. 2^[2].

Kommunalbestyrelsen skal varetage en række hensyn ved vurderingen af en ansøgning efter husdyrbruglovens § 12. Dette gælder bl.a. hensynet til begrænsning af lugtgener for naboer, jf. husdyrbruglovens § 23, nr. 3.

En godkendelse efter husdyrbruglovens § 12 skal indeholde en vurdering, jf. husdyrbruglovens §§ 19 – 26, en begrundelse for afgørelsen samt vilkår for virksomhedens etablering og drift. Godkendelsens vilkår skal sikre, at kravene i husdyrbruglovens §§ 27 og 29 opfyldes, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens^[3] § 11, stk. 1.

Anlæggets placering

Etablering af anlæg samt udvidelser og ændringer af eksisterende husdyrbrug for mere end 3 dyreenheder, der medfører forøget forurening, er ikke tilladt i en afstand mindre end 50 meter fra en nabobeboelse, jf. husdyrbruglovens § 6, stk. 1, nr. 4. Afstanden måles fra nærmeste punkt på de dele af staldbygningerne, hvor der foretages en udvidelse eller ændring, til nærmeste punkt på beboelsesbygningen.

Hvis staldanlægget på en ejendom kun delvist ligger nærmere en nabobeboelse end 50 meter, kan der være tvivl om, hvilke dele af staldbygningen der må foretages ændringer i, hvis de medfører forøget forurening. Hvis staldbygningen er opdelt i flere staldafsnit er der kun forbud mod udvidelse og ændringer, der medfører forøget forurening, i de staldafsnit, som ligger indenfor 50 meter grænsen. Et staldafsnit er karakteriseret ved en bygningsmæssig adskillelse, der betyder at f.eks. lugt og ammoniak ikke kan spredes fra andre staldafsnit.

Miljøklagenævnet henviser til FAQ nr. 41 vedrørende lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug på Miljøstyrelsens hjemmeside.

Lugt

Af § 9, stk. 1 og 3, i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fremgår følgende:

”§ 9. Kommunalbestyrelsen kan ikke tillade eller godkende husdyrbrug efter §§ 10, 11, 12 og 16 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, hvis etableringen, udvidelsen eller ændringen vurderes at medføre væsentlige virkninger på miljøet, jf. stk. 3.

[...]

Stk. 3. Ved væsentlige virkninger på miljøet forstås, at det beskyttelsesniveau for ammoniak, lugt, fosfor og nitrat, der er fastlagt i bilag 3, overskrides. [...] Der må derudover ikke være øvrige forhold, som vurderes at have væsentlige virkninger på miljøet.”

Om beskyttelsesniveauet for lugt fremgår bl.a. følgende af bilag 3 til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen:

”Der beregnes en nødvendig geneafstand ud fra både den nye lugtvejledning (Vejledning om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug), og efter FMK-vejledningen (Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde, FMK, 2. udgave maj 2002). Der er i begge vejledninger fastlagt emissionsfaktorer for forskellige dyregrupper, en spredningsmodel og genekriterier svarende til forskellige områders lugtfølsomhed. Geneafstanden fastsættes i hvert enkelt tilfælde på baggrund af den længste geneafstand beregnet efter de to vejledninger.

[...]

Såfremt den beregnede geneafstand er større end den faktuelle afstand skal der gives afslag. I enkelte tilfælde kan der dog meddeles godkendelse f.eks. hvis den ansøgte husdyrproduktion medfører uændrede eller færre lugtgener end den eksisterende produktion samtidig med at afstanden til omboende er længere end 50 % af den beregnede geneafstand.”

Af Skov- og Naturstyrelsens vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, s. 72, fremgår bl.a. følgende:

”I enkelte tilfælde kan der [...] meddeles godkendelse, selvom genekriterierne er overskredet. Det kan fx være i situationer, hvor både det eksisterende husdyrbrug og det ansøgte husdyrbrug overskrider genekriterierne, men det ansøgte husdyrbrug vil medføre uændrede eller færre lugtgener, samtidig med at afstanden til omboende er længere end 50 % af den beregnede geneafstand. Det skal understreges, at dette gælder i forhold til geneafstanden ifølge både den nye lugtvejledning og FMK-vejledningen.

Er afstanden til omboende kortere end 50 % af geneafstanden er husdyrbruget i høj grad ”fejlplaceret”, således at det ikke er hensigtsmæssigt at foretage yderligere investeringer og moderniseringer på ejendommen, da det kan forlænge perioden med for store lugtgener for omboende, og der bør derfor gives afslag på ansøgningen.

I områder med moderate lugtgener giver dette mulighed for, at eksisterende husdyrproduktioner kan foretage enkelte produktionsmæssige tilpasninger, hvis lugtgenerne samtidigt reduceres, fx ved anvendelsen af miljøeffektive teknologi. Omboende vil derved opleve en forbedring af situationen. I områder med store lugtgener skal sådanne produktionsmæssige tilpasninger ikke være mulige, da disse husdyrproduktioner hurtigst muligt bør afvikles, nedbringes til et acceptabelt niveau, eller indføre moderne miljøteknologi i tilstrækkeligt omfang.”

Af bilag 5 til Skov- og Naturstyrelsens vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, s. 55, fremgår bl.a. følgende:

”Er afstanden til omboende længere end 50 % af geneafstanden, kan der gennemføres udvidelser og ændringer, hvis disse kan gennemføres med uændrede eller færre lugtgener. Dette kræver, at der er uændrede eller færre lugtgener i forhold til alle type omboende (alle nabobebyggelser, alle samlede bebyggelser og alle zoneområder osv.) Er afstanden kortere end 50 % af geneafstanden, kan udvidelser og ændringer som hovedregel ikke gennemføres. En sådan model vil i områder med moderate lugtgener give mulighed for, at eksisterende husdyrproduktioner kan foretage enkelte produktionsmæssige tilpasninger, hvis lugtgenerne ikke forøges. Omboende vil derved ikke opleve en forværring af situationen.”

Miljøklagenævnets bemærkninger til sagen

Det fremgår af sagen, at den korrigerede geneafstand i forhold til samlet bebyggelse er 162 meter, at geneafstanden ved nudrift er 116 meter, og at den vægtede gennemsnitsafstand er 85 meter. Sagt med andre ord, så ligger husdyrbruget for tæt på samlet bebyggelse og kan således ikke overholde husdyrbruglovens krav til begrænsning af lugtgener for omboende. Det kan tilføjes, at det allerede i nudrift forholder sig sådan, at anlægget ligger for tæt på samlet bebyggelse.

Da den korrigerede geneafstand er længere end den vægtede gennemsnitsafstand, skal der som udgangspunkt gives afslag, jf. bilag 3 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Hvis den vægtede gennemsnitsafstand er længere end 50 % af den korrigerede geneafstand, kan der dog i enkelte tilfælde meddeles godkendelse, hvis den ansøgte udvidelse medfører uændrede eller færre lugtgener end den eksisterende produktion, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, punkt B (Beskyttelsesniveau for lugt).

Betingelsen om uændrede eller færre lugtgener er ikke opfyldt i den foreliggende sag. For det første er den korrigerede geneafstand længere end geneafstanden ved nudrift for så vidt angår samlet bebyggelse. For det andet oplyser kommunen, at den ansøgte udvidelse vil medføre, at der vil ligge flere boliger inden for geneafstanden, end der gør ved nudrift.

Miljøklagenævnet mener således, at udvidelsen af kvægproduktionen på Sandvadgyden 46 skal opfylde lovgivningens krav. Den omstændighed, at svineproduktionen på Pedersmindevej 21 nedlægges, ændrer ikke ovenstående konklusion.

På den baggrund finder Miljøklagenævnet ikke, at kravene i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 9, stk. 1, jf. stk. 3, er opfyldt i den foreliggende sag.

Miljøklagenævnet finder derfor, at Nordfyns Kommunes afgørelse af 28. april 2008 om miljøgodkendelse til udvidelse af husdyrproduktion på I/S Stengårdsminde, Sandvadgyden 46, 5485 Skamby, bør ophæves.

Da Miljøklagenævnet ophæver kommunens afgørelse, har nævnet ikke fundet anledning til at tage stilling til andre klagepunkterne og øvrige problemstillinger.

Miljøklagenævnets afgørelse

Nordfyns Kommunes afgørelse af 28. april 2008 om miljøgodkendelse til "I/S Stengårdsminde", Sandvadgyden 46, 5485 Skamby, ophæves.

Denne afgørelse er sendt med brev til:

Karl Erik Iversen, Sandvadgyden 46, 5485 Skamby

og med e-mail til:

Danmarks Naturfredningsforening (DN/Nordfyn)
v/Vibeke Fagerberg: vibeke.fagerberg@mail.dk

Centrovic v/ Ejler Petersen, ejp@centrovic.dk

Nordfyns Kommune: post@nordfynskommune.dk

-
- [1] Jf. Vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (bilag 5)
- [2] Jf. lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug
- [3] Bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug
-